

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí konanom 14. mája 2013 v Bratislave v senáte zloženom z predsedu JUDr. Petra Krajčoviča a sudcov JUDr. Ing. Antona Jakubíka a JUDr. Libora Duľu, v trestnej veci proti obvinenému **Mgr. S. R.** pre zločin lúpeže podľa § 188 ods. 1, ods. 2 písm. c/ Tr. zák. o dovolaní obvineného proti uzneseniu Krajského súdu v Prešove z 31. mája 2012, sp. zn. 2 To 3/2012, takto

r o z h o d o l:

Podľa § 382 písm. c/ Tr. por. dovolanie obvineného **Mgr. S. R. sa o d m i e t a.**

O d ô v o d n e n i e

Rozsudkom Okresného súdu Humenné z 2. novembra 2011, sp. zn. 4 T 31/2011, bol obvinený **Mgr. S. R.** uznaný za vinného zo zločinu lúpeže podľa § 188 ods. 1, ods. 2 písm. c/ Tr. zák. na tom skutkovom základe, že

dňa 23.08.2010 asi o 07,30 hod. po otvorení zadného služobného vchodu pobočky Č., a.s., na N. v H., riaditeľkou pobočky banky Ing. A. R. vnikol do objektu banky držiac v ruke strelnú zbraň a požadoval od riaditeľky pobočky banky vyplatenie hotovosti 15.000,- eur, a po príchode ďalších zamestnankýň banky, tieto upozornil. aby nerobili paniku, že ak mu budú vyplatené požadované peniaze, nič sa im nestane, kedy zamestnankyne banky na výzvu obvineného vidiac, že obvinený je ozbrojený strelnou zbraňou otvoril trezor banky, pričom keď obvinený zistil, že sa v trezore nachádza len malé množstvo peňazí, objekt banky opustil bez toho, aby vzal nejaké finančné prostriedky.

Za to mu bol uložený podľa § 188 odsek 2 Trestného zákona s použitím § 39 odsek 3 písm. d/, § 38 ods. 2, ods. 3, § 36 písm. j/ Trestného zákona trest odňatia slobody v trvaní 5 rokov.

Podľa § 48 ods. 2 písm. a/ Trestného zákona pre výkon trestu odňatia slobody bol zaradený do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

Podľa § 61 ods. 1, ods. 2 Trestného zákona mu súd uložil aj trest - zákaz držať a nosiť strelnú zbraň na dobu 10 rokov.

Proti tomuto rozsudku v zákonom stanovenej lehote obvinený podal odvolanie, ktoré Krajský súd v Prešove uznesením z 31. mája 2012, sp. zn. 2 To 3/2012, ako nedôvodné zamietol.

Proti tomuto uzneseniu krajského súdu následne obvinený podal dovolanie, ktoré prostredníctvom svojho obhajcu aj písomne odôvodnil.

V jeho rozsiahlom, sčasti sa opakujúcom a neprehľadnom odôvodnení ako dovolacie dôvody uviedol dovolacie dôvody uvedené v ustanovení § 371 ods. 1 písm. a/, b/, c/, e/, g/ a i/ Tr. por. t.j., že vo veci rozhodol nepríslušný súd, v nezákonnom zložení, bolo zásadným spôsobom porušené jeho právo na obhajobu, vo veci konal, alebo rozhodoval orgán činný v trestnom konaní, sudca alebo prísediaci, ktorý mal byť vylúčený z vykonávania úkonov trestného konania, dôkazy neboli vykonané zákonným spôsobom a napokon, že rozhodnutie súdov je založené na nesprávnom právnom posúdení skutku.

Obvinený k uvedeným dovolacím dôvodom uviedol nasledovné:

K dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. a/, že na 18. marca 2011 bol predvolaný na Okresný súd Humenné, kde bolo vykonané verejné zasadnutie okresného súdu na rozhodnutie o jeho žiadosti o prepustenie z väzby. Následne súd rozhodol, ale aj o prijatí obžaloby podanej na neho okresným prokurátorom. Na verejné zasadnutie o tejto otázke však nebol riadne predvolaný a nebolo mu teda známe, že súd bude rozhodovať aj o prijatí obžaloby. Z uvedeného vyplýva, že o žiadosti obvineného rozhodoval predseda senátu ako sudca pre prípravné konanie a následne ten istý senát rozhodoval o prijatí doručenej obžaloby, čo je neprípustné. Okrem toho obvinený vzniesol proti sudcovi pre prípravné konanie, ktorý rozhodoval o jeho vzatí do väzby dňa 27. augusta 2010 námietku zaujatosti a žiadal vec tomuto okresnému súdu odňať. Sudca rozhodol, že vylúčený nie je, vzal ho do väzby, pričom spis na rozhodnutie o námietke nepredložil nadriadenému súdu, čím sú naplnené dovolacie dôvody podľa § 371 písm. a/ Tr. zák.

K dovolacej námietke podľa § 371 ods. 1 písm. b/ Tr. por. namietal, že v odvolacom konaní vzniesol námietku zaujatosti proti členovi odvolacieho senátu JUDr. F. M., ktorú však sťažnostný senát krajského súdu zamietol, nesprávne, ako nedôvodnú. Pretože v danom prípade tiež platí, že sudca sa má javiť aj v očiach strán, teda objektívne, ako nestranný, sú preto naplnené dovolacie dôvody aj podľa § 371 ods. 1 písm. b/ Tr. por.

K dovolacej námietke podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por. namietal, že u neho vyšetrovateľ vykonal prehliadku iných priestorov /dňa 23. 8. 2010/ bez toho aby, na jej výkon mal povolenie. Okrem toho do zápisnice o jej vykonaní uviedol úmyselne nepravdivý údaj /obsah nádrže motorového vozidla/, čím bolo hrubo porušené ustanovenie § 101 ods. 1 Tr. por. Rovnako bolo porušené právo obvineného na obhajobu aj tým, že o jeho sťažnosti proti vznesenému obvineniu okresný prokurátor rozhodol hneď nasledujúci deň. Okrem toho proti konajúcemu prokurátorovi 27. augusta 2010 /po predvedení pred sudcu pre prípravné konanie rozhodujúcemu o jeho vzatí do väzby/ vzniesol námietku zaujatosti, na ktorú však prokurátor nereagoval ani o nej nerozhodol. Preto úkon namietnutej osoby /v tomto prípade návrh na väzbu, ale ani vznesenie obvinenia/ nemôže byť podkladom v trestnom konaní, pretože nešlo o neodkladný a neopakovateľný úkon. Z týchto dôvodov preto uznesenie o vznesení obvinenia nemohlo ani nadobudnúť právoplatnosť. Toto tvrdenie podporuje jednak uznesenie Krajskej prokuratúry v Prešove, ktorým odňala prokurátorský dozor Okresnej prokuratúre v Humennom v predmetnej trestnej veci a dozorom poverila Okresnú prokuratúru vo Vranove nad Topľou, ako aj opatrenie riaditeľa Krajského riaditeľstva PZ v Prešove, ktorým odňal vec Úradu justičnej a kriminálnej polície v Humennom a pridelená ju Úradu justičnej a kriminálnej polície Krajského riaditeľstva v Prešove a po zmene organizačného poriadku napokon vec bola pridelená na vybavenie Úradu justičnej a kriminálnej polície vo Vranove nad Topľou.

Napriek uvedenému prokurátor okresnej prokuratúry dňa 11. marca 2011 podal obžalobu na Okresnom súde Humenné, ktorý neskôr na hlavnom pojednávaní zamietol otázky obhajcu na svedkyňu Ing. R. a nevypočul ani svedka Ing. J. N.. Uvedené skutočnosti preto naplňujú vo svojom súhrne dovolacie dôvody podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por.

K dovolacím dôvodom podľa § 371 ods. 1 písm. g/ Tr. por. namietal, že okresný súd na hlavnom pojednávaní vykonal dôkaz prehratím DVD nosiča, ktorý poskytol senátu obhajca obvineného, ktorý obdržal od polície ako údajnú kópiu DVD z banky. Obhajca konajúci senát

upozornil, na túto skutočnosť. Súd napriek tomu dôkaz prehratím DVD vykonal čím porušil zákon.

K dovolacím dôvodom podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. obvinený argumentoval, že vyšetrovateľ okresného úradu PZ pochybil pokiaľ proti obvinenému najskôr začal trestné stíhanie pre pokus trestného činu lúpeže podľa § 14 ods. 1, § 188 ods. 1, 2 Tr. zák. a neskôr mu vzniesol obvinenie pre dokonaný trestný čin, pretože v tom ktorom skutku musí vyšetrovateľ rozlišovať aj jednotlivé štádia trestného konania. Okrem toho z nazhromaždených dôkazov v spise nie je preukázaná subjektívna stránka žalovaného trestného činu – zavinenie, pretože obvinený preukázateľne konal v krajnej núdzi, konkrétne pod hrozbou ublíženia jeho rodine.

Žiadal preto, aby najvyšší súd zrušil napadnuté uznesenie krajského súdu a prikázal mu, aby vo veci znovu konal a rozhodol.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací najskôr skúmal, či podané dovolanie spĺňa všetky obsahové a formálne náležitosti, či je podané oprávnenou osobou a či je prípustné.

Dovoláním bolo napadnuté právoplatné uznesenie Krajského súdu v Prešove z 31. mája 2012, sp. zn. 2 To 3/2012, ktorým bolo zamietnuté odvolanie Mgr. S. R. proti rozsudku Okresného súdu Humenné z 2. novembra 2011, sp. zn. 4 T 31/2011.

Proti takémuto rozhodnutiu podľa § 368 ods. 1 Tr. por. dovolanie je prípustné. Dovolanie bolo podané prostredníctvom obhajcu a sú v ňom uvedené dôvody, prečo je rozhodnutie napádané a aké konkrétne chyby sú mu vytýkané (§ 369 ods. 2 písm. b/, § 371 ods. 1 a § 373 Tr. por.).

Predseda senátu preto podľa § 381 Tr. por. nariadil neverejné zasadnutie v rámci ktorého bolo zistené, že dovolanie obvineného nie je dôvodné, a preto Najvyšší súd Slovenskej republiky toto podľa § 382 písm. c/ Tr. por. odmietol.

Pokiaľ sa týka dovolacích dôvodov uvedených a uplatnených obvineným podľa § 371 ods. 1 písm. a/, b/, c/, e/ Tr. por., ich obsahom, ako je zrejmé z odôvodnenia dovolania, sú predovšetkým námietky zaujatosti, ktoré obvinený vznášal v priebehu trestného konania

opakovane a v podstate z tých istých dôvodov na sudcov okresného a krajského súdu, ktoré rozhodovali v jeho trestnej veci ako aj prokurátorov okresnej a krajskej prokuratúry a príslušníkov policajného zboru, z čoho napokon vyvodil záver o tom, že jemu vznesené obvinenie za trestný čin lúpeže podľa § 188 ods. 1, ods. 2 písm. c/ Tr. por. nenadobudlo nikdy právoplatnosť, a teda celé konanie voči nemu je vykonané nezákonne.

S uvedenými námietkami a závermi obvineného však nie je možné súhlasiť. Oba konajúce súdy v odôvodnení svojich rozhodnutí /zvlášť odvolací súd/ sa námietkam v uvedenom smere podrobne venovali a dôsledne ich rozviedli s poukazom na podstatu veci vo svojich rozhodnutiach. Najvyšší súd preto na tieto podrobné a správne závery konajúcich súdov môže v ďalšom len poukázať. Okrem toho k tomu len dodáva, že:

Pokiaľ sa týka námietok obvineného podľa § 371 ods. 1 písm. a/ Tr. por. je treba uviesť, že okresný súd nariadil predbežné prerokovanie obžaloby a 14. marca 2011 žiadal obvineného o predloženie návrhov na doplnenie dokazovania. Na verejnom zasadnutí, ako to vyplýva zo zápisnice o úkone, obvinený súhlasil so skrátením lehoty a nemal žiadne návrhy na doplnenie dokazovania ani nenamietal skutočnosť, že mu obžaloba nebola doručená. Zo spisového materiálu síce nie je zistiteľné, či obvinenému spolu s výzvou na doplnenie dokazovania bola doručovaná aj obžaloba, ale pokiaľ by tomu tak aj nebolo, toto pochybenie okresného súdu nijako zásadne nemohlo ovplyvniť postavenie obvineného, ktorý jednak vedel za aký skutok je trestne stíhaný, bol vyzvaný na predloženie návrhov na doplnenie dokazovania a z predvolania na verejné zasadnutie je zrejmé, že súd túto otázku (predbežné prejedanie obžaloby) bude riešiť a zo zápisnice o verejnom zasadnutí je zrejmé, že postup súdu ani nenamietal, bol s ním uzrozmeneý pričom súd v zmysle § 243 ods. 1 Tr. por. správne rozhodol v senáte (č.l. 428).

Okrem toho súd postupoval v súlade so zákonom aj vtedy, keď podľa § 238 ods. 3 Tr. por. rozhodol aj o väzbe obvineného v kontexte ustanovenia § 244 ods. 1 Tr. por.

Stavu veci a zákonu nezodpovedá ani tvrdenie obvineného, že o jeho námietke zaujatosti proti sudcovi rozhodujúcemu o jeho vzatí do väzby nebolo doposiaľ rozhodnuté kompetentným súdom. O námietke zaujatosti rozhodol právoplatne Krajský súd v Prešove 9. septembra 2010, sp. zn. 7 Tpo 27/10 (č.l. 28) z čoho teda aj vyplýva, že keďže nebol vylúčený z konania konajúci sudca Okresného súdu Humenné nemohol vo veci konať nepríslušný súd, ako sa domnieva obvinený. V danom prípade totiž platí, že ak konal vo veci

príslušný a nevyklúčený sudca Okresného súdu Humenné, tak ani tento súd ako taký nemohol byť v konaní nepríslušný.

Pokiaľ sa týka námietok obvineného smerujúcich voči konajúcim prokurátorom, zvlášť voči konajúcemu prokurátorovi Okresnej prokuratúry Humenné, ani tieto námietky nemožno považovať za relevantné. Jednak JUDr. M. sa necítil byť v danej veci zaujatý a o vznesenej námietke obvineného voči konajúcemu prokurátorovi bolo aj rozhodnuté Krajskou prokuratúrou v Prešove uznesením z 30. novembra 2010, sp. zn. 1/2 KPt 897/10-14. Táto síce odňala vec Okresnej prokuratúre v Humennom a prikázala ju Okresnej prokuratúre Vranov nad Topľou, nie však preto, že by zistila zaujatosť JUDr. M., ale len a len preto, že obvinený pôsobil ako policajt Okresného riaditeľstva PZ v Humennom, väčšina prokurátorov pôsobiacich na Okresnej prokuratúre Humenné sa preto s ním poznala a bolo vhodnejšie, aby vec dozorovala Okresná prokuratúra vo Vranove nad Topľou, o čom svedčia už citované rozhodnutia krajskej prokuratúry vrátane uznesenia Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky z 26. októbra 2010, sp. zn. IV/1 GPt 497/10-4, týkajúceho sa nevyklúčenia prokurátorov krajskej prokuratúry z konania, ktoré si Najvyšší súd Slovenskej republiky pred svojim rozhodnutím zaobstaral.

Naviac najvyšší súd k uvedenému dodáva, že v konaní pred súdom má prokurátor postavenie strany a nemôže zásadne uplatňovať iné právo ako iná strana v konaní, t.j. obvinený. Okrem skutočnosti, že obvinený pracoval ako policajt a podieľal sa na stíhaní prokurátora JUDr. G., ktorý bol nadriadený súčasným prokurátorom Okresnej prokuratúry Humenné nebola produkovaná žiadna iná skutočnosť, ktorá by svedčila o objektívnej zaujatosti toho – ktorého prokurátora tejto okresnej prokuratúry.

Koniec – koncov určenie konkrétneho nezaujatého prokurátora pre zastupovanie v konaní pred súdom je záležitosťou prokuratúry a nie súdu.

Pokiaľ sa týka dôvodov dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. b/ Tr. por. dovolací súd iba konštatuje, že o námietke zaujatosti proti sudcovi Krajského súdu v Prešove, konajúcim o odvolaní obvineného proti rozsudku Okresného súdu Humenné, t.j. JUDr. F. M. krajský súd právoplatne rozhodol a JUDr. F. M. nevyklúčil z rozhodovania v predmetnej trestnej veci. Krajský súd svoje rozhodnutie podrobne a vecne správne odôvodnil a ani najvyšší súd po preskúmaní rozhodnutia žiadne pochybenie krajského súdu v uvedenom smere nezistil a v dôsledku tohto nie sú splnené ani dôvody dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. b/ Tr. por.

Rovnako najvyšší súd nezistil ani dôvody dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por.

Je síce pravda, že vyšetrovateľ vykonal prehliadku iných priestorov – konkrétne prehliadku osobného motorového vozidla O., ev. č. H., bez príkazu – v rozpore s ustanovením § 101 ods. 1 Tr. por. S touto otázkou sa však vysporiadali oba konajúce súdy a jej výsledky nepoužili a nevyhodnocovali ako dôkaz v predmetnej trestnej veci.

Nie je namieste ani námietka obvineného, že uznesenie o vznesení obvinenia proti jeho osobe nenadobudlo právoplatnosť, pretože jeho sťažnosť proti tomuto uzneseniu prokurátor zamietol hneď nasledujúci deň (25. augusta 2010) čím mu skrátil trojdňovú lehotu na odôvodnenie sťažnosti. V tomto prípade je potrebné uviesť, že prokurátor pri rozhodnutí o sťažnosti obvineného nie je viazaný žiadnou lehotou a skutočnosť, že rozhodol o sťažnosti obvineného na druhý deň nič nemení na právoplatnosti tohto uznesenia.

Najvyšší súd sa nemôže stotožniť ani s námietkou dovolateľa podľa § 371 ods. 1 písm. g/ Tr. por. Senát konajúcich súdov nemal dôvod vylúčiť z konania ako dôkaz DVD, ktoré predložil súdu sám obhajca obvineného a ako z dôkazov založených v spise vyplýva, tento na základe svojej žiadosti mu bol vyhotovený orgánmi činnými v trestnom konaní (č.l. 373).

Pokiaľ sa týka napokon dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. ani tento dôvod uplatnený obvineným naplnený nie je.

Dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. slúži totiž výlučne na nápravu hmotnoprávných chýb. Svojou dikciou za bodkočiarkou vylučuje skutkové námietky tzn. nie je prípustné právne účinné namietat', že skutok tak ako bol zistený súdmi prvého a druhého stupňa, bol zistený nesprávne a neúplne a tiež hodnotenie vykonaných dôkazov, pretože určitý skutkový stav je vždy výsledkom hodnotiaceho procesu.

Preto pre možnosť posudzovania podmienok a okolností vylučujúcich protiprávnosť činu (v tomto prípade krajnej núdze) v dovolacom konaní, by zistený skutok musel obsahovať skutkové okolnosti svedčiace na možnosť konania obvineného v krajskej núdzi.

Za tejto situácie by bol dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. naplnený vtedy, ak by také okolnosti boli nesprávne právne vyhodnotené, t.j. ako nespĺňajúce kritéria uvedené v § 24 Tr. zák. hoci v skutočnosti by ich spĺňali.

V posudzovanej veci, ako vyplýva z vyššie uvedeného, neboli splnené zákonné podmienky dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. por., a preto Najvyšší súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí dovolanie Mgr. S. R. ako nedôvodné odmietol.

P o u č e n i e: Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.

V Bratislave 14. mája 2013

JUDr. Peter K r a j č o v i č, v.r.
predseda senátu

Vypracoval: JUDr. Ing. Anton Jakubík

Za správnosť vyhotovenia: Libuša Jánošíková